

СВОБОДА

LIBERTY

ЧАСОПИСЬ ДЛЯ РУССКОГО НАРОДА ВЪ АМЕРИЦѢ И ОРГАНЪ „РУССКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА“.

РѢКЪ V.

Мт. Кармель, Па. Четвергъ 7-го Сѣчня 1897.

Число 2.

Календарь.

7	У.	СОВѢТЪ пр. БОГЪ. ЮСИФА
8	П.	СТЕФАНА ПЕРВОМУЧЕНИКА
9	С.	20.000 мучен. въ Ником.
10	Н.	по РѢД. 14000 дѣтей вѣт.
11	П.	Анисию. Зотика
12	П.	Меланію преем.
13	С.	ОБЪЯВЛ. ГО. П. и ВАСИЛІА В.

Змѣсты

Колька щирыхъ словъ до нашихъ читателей въ новый рѣкъ. — Новый рѣкъ. — Въста въ Америку. — Въста въ край. — Повинки. — Справы работнички. — Въста епархіялики. — Фейлсони: Пряталъ галицкого народа; Малай фейлсони въ Бескидахъ. — Моя жѣнка водчасъ бурѣ. — Оголошениа.

Колька щирыхъ словъ до нашихъ читателей въ новый рѣкъ

Дорогой нашъ читатель! Пишемъ до Васъ лѣсть на новый рѣкъ.

Нѣсампередъ Васъ красненько поздравляемо — и Вашъ жѣнки и дѣточки. Най Вамъ Панъ-Богъ помане въ будущомъ роцѣ, щобъ Вы були здоровы и веселы, щобъ лѣха година не заглянула въ вѣкно Вашоухаты. А якъ Вы будете здоровы и веселы и лѣха не заглянете, то Вы сирѣткы великой Матери Руси пороскиданъ по великихъ просторахъ Америки. Памятайте, що око Боже глядитъ на Васъ и наказуе тримати ся крѣпко своего родного — свои вѣры, свои мовы, звычайы и обычаи. И дѣточокъ своихъ, тѣхъ пустеливыхъ Американцѣвъ учѣть своего родного. Посылайте ихъ до школъ Американскихъ, щобъ они повироставши не потребовали зъ шуфлею, зъ шкѣпо въ руцѣ шукати смерти въ подземныхъ майнахъ, але щобъ стали въ ряды другихъ народностей въ Америцѣ и були позиточными горожанами вѣловно землѣ, а славою Руси. А щобъ навчили ся бути добрыми Русинами, потреба читати

ВѢКЕ ВЫШОВЪ ПЕРШІЙ РУССКО-АМЕРИКАНСКІЙ КАЛЕНДАРЬ „СОЮЗА“ НАКЛАДОМЪ ТОВАРИСТВА „СОЮЗЪ“

Впорядивъ: Несторъ Дмитровъ

Mt. Carmel, Pa. 1897.

Обширна книга, 15 аркушѣвъ друку; повѣсти, научныя статѣи, поэзи — смѣхъ и правда, адресаръ вѣхъ братствъ, парохій и священниковъ. Портреты церковь, плебаній и найзнаменитѣйшихъ русскихъ патриотовъ.

Въ хатѣ каждого письменного американского Русина повинна та книжка находиться ся.

Можна достати за 55 цѣнт. зъ пересылкою почтовою у

Rev. Nestor Dmytriw

Mt. CARMEL, PA.

свое родное слово, тѣмъ словомъ кормити ся. нѣмъ дыхати и нѣмъ воджывлятися въ тяжкихъ хвляхъ, знеохочени и задуми. Живе слово, родне слово матѣрне знайдете Вы въ „Свободѣ“, котре Вы вже знаете и еп полюбили. А полюбили еп, якъ родну свою сестричку, що спротою осталася тай ходити мѣжъ люди и голоситъ правду. Та сестричка Ваша „Свобода“ нѣше нынѣ до Васъ Дорогой читатель, лѣстъ и жѣлае Вамъ добра и гаразду при новомъ роцѣ и просить, щобъ Вы про нѣю сирѣтку не забывали и на будущее, бо она Вамъ вѣрно и широ служила въ минувомъ роцѣ.

Она була честна и справедлива. Она любила правду и хоронила ея, якъ найцѣннѣйше добро, бо цѣль цѣннѣйше добро, бо цѣль есть дорожше на свѣтѣ,

якъ правда? Она вывѣдала помѣжъ людей, якъ то лѣпше и краснѣе жити на свѣтѣ и то що вывѣдала, доброго мѣжъ чужими людьми, подавала въ науку Вамъ и наказовала: жѣйте люди честно, справедливо, дивѣйтесь ся, якъ и прѣдки наши другіи люди, якъ они жѣють тай Вы такъ и собѣ жѣйте, навчайте своихъ дѣтей тай и до старого краю пшпѣть, щобъ Вашіи братя, крѣвны, сусѣды и прѣятелѣ жили разумно, упоминали ся и бороли ся о свои права, не кланяли ся жаднымъ панамъ, бо чоловікъ кожый есть собѣ такимъ самымъ паномъ, якъ найбогатѣйшій панъ, хоть вѣкъ мае только кводра въ кипеніи.

Ваша сестра „Свобода“ навчала Васъ цѣлый рѣкъ, якъ Вы маєте любити свою церковь — ту твердию на чужой землѣ и наломнилась,

щобъ не лѣзли въ нѣту чужихъ людей, не слухали агентѣвъ безсовѣстныхъ, только въ згодѣ и любви, якъ християнскій дѣти горнули ся коло своей Матери.

Родна Ваша сестричка подавала Вамъ вѣсти и за старый край, за Вашу кроваву батьковщину — тай Вы не разъ плечамъ здвигали; чи може то бути правда, що нашихъ братѣвъ такъ тамъ кривдять? А такъ, такъ братчики любіи, кривдять, боуть и плакати не дають. А ти прекрасныя повѣстки, що Вамъ наша сестричка нарѣсказовала, чи не було що почитати? А ти новины зъ цѣлого свѣта, чи не читали? Та странно неправды „Свобода“ не любить. Вы памятаете, якъ то она смѣло и неустрашимо прала всякій злодѣйства, якъ лишь подѣ руки попали ся. Та то дѣлаго, бо у насъ повинно бути чисто, свѣтло, ясно, справедливо. Та ще больше „Свобода“ писала, але годѣ всего въ гомѣ лѣстѣ вычислѣти. Вы вже самы здоровы прѣтаете собѣ. Та чому то „Свобода“ такъ писала такъ научала, тай не бояла ся нѣкого и нѣкого, только правую дорожку йшла все напередъ и напередъ. Та то тому моп братчики дорогіи, бо она сирѣта опирала ся только на народъ зъ народомъ и зъ народомъ жила.

Только тогда може часописъ водповѣсти своей цѣли, заступати гѣдно справу цѣлого народу безъ рѣшнѣи на станы, если она стоить о власныхъ силахъ, не подлагаетъ и независитъ водъ жадной клѣмы еусѣбной. Мы смѣло и зъ гордостію можемо сказати, що наша „Свобода“ есть одинокою, исключительно одинокою газетою рускою на цѣлой кули зем-

ской, котра водъ жадныхъ влиываетъ посторонныхъ не зависитъ, котра удерживаетъ ся зъ народомъ и заступае справу народу. Еслижъ она жие зъ народомъ и заступае его справу, дѣлаго мае повне право водозватити до народу, щобъ той народъ не забывая на той свой великій и дуже важный обовязокъ водглядѣти своей одинокой газетѣ. — Мы не вымагаемо богато. Всего нашего мізерныхъ два долѣры на роцъ и дописей зъ жѣты нашего народу въ Америцѣ. Если ти два обовязки нашій читатель сповнять — мы будемо водволеніи, а нашъ обовязокъ сповнимъ такъ совѣстно, якъ мы его до теперѣ сповняли. Насъ сотни тысячъ въ Америцѣ. Най лишь дѣсять часть заппше „Свободѣ“, заплатитъ 2 дол. разъ въ мѣсѣцъ донесе зъ своего плеизу оденъ читатель, якъ робота иде, якъ люди жѣють, колько вышло до краю, колько прѣшло людей зъ краю и т. ин. — а зробить ся велике дѣло. — Лишь въ лучности сила! — Одиночками пропадемо!

Зъ тѣмъ Васъ сердечно здоровимъ зъ новымъ рокомъ.

Редакция.

НОВЫЙ РѢКЪ.

На цѣломъ свѣтѣ принято жывати въ день нового року. Передѣсьмъ газетѣ въ новорочный желаня не скупи. — Щобъ бути вѣрными стародавній спадщинѣ и мы пожелаемо нашимъ читателямъ и печатателямъ, нашимъ прѣятелямъ и ворогамъ дѣщо цѣкавого. — Ахъ вороги, вороги, хто васъ на свѣтѣ немяе? Та зачѣмо хѣба водъ нѣхъ — най знаютъ, що мы пмѣ добра жѣлаемо. Передѣсьмъ Вамъ чтеный

панъ гр. кат. Вѣстникъ, (бо есть и православный Вѣстникъ — тому опѣсѣ). Вамъ Господине Вѣстникъ, щобы есте знали, що мы добрыи люди, жѣлаемо менше чѣковъ, а больше грошей, больше розуму, а менше бляги, менше панѣру, а больше змѣсту. Чижъ не досѣтъ? Дѣковати Вамъ паночку — каже гр. кат. Вѣстникъ! Мало за-що.

Вамъ Отче Протоерею, великій и подвойный крестоносче, жѣлаемо зъ душѣ и сердца, щобъ Вы въ будущемъ новомъ роцѣ позгнали до своего стада всю зволочъ зъ цѣлой Американской Руси и заложили великій стѣръ и кабаки и ставши надъ нимъ басомъ, здумѣли такъ зручно дѣло повести, щобъ они анѣ цѣнта не украли. Вы повинны тои штуки доказати, а тогда стадо Ваше певно-бъ розлетѣло ся. — Крѣмъ того жѣлаемо Вамъ еже не зъ душѣ и сердца, только зъ самои глубины сердца, щобъ Вашъ дорогой прѣятель Ровнянекъ подѣлился зъ Вами зысеками, якъ упадутъ въ его кишеню зъ процесѣвъ зъ протестанскими пасторами и зъ людьми, котрымъ шифарты продае. Вѣднѣ жѣлаемо Вамъ здоровья и щастя и водхво-

ренія поэтичного до цѣлой колы брошуръ — а передѣсьмъ до такои, якъ прим. „Що він є?“ Особѣ, котра есть предметомъ брошуръ „Що він є?“ жѣлаемо цѣлый засѣкъ сѣчки св. Синоду и щобъ за рѣкъ дочекала ся зновъ брошуръ „Що він є?“ А то въ новой парохіи не тяжко. Православному Вѣстнику жѣлаемо сердечно, щобъ Победоносцевъ змилувався зъ прѣславъ мѣшокъ рублѣвъ въ золотѣ зъ увѣленемъ водъ цѣа.

Милому нашему „Соединѣнію“ жѣлаемо такого энергичного и жертволюбивого прѣдсѣдателя и въ новомъ роцѣ, якъ до теперѣ, котрый бы всякій надъужити выкрывавъ и за власній грошѣ „miles books“ купывавъ. Такожъ просимо Бога, щобъ найвысшѣму урядникови „Соединѣнія“ давъ долгоденствіе на его 84 плейзахъ. Многая лѣта! Календара на 1898 рѣкъ!

Товариству св. Андрея жѣлаемо щастя, здоровья и довгого тай спокойного сну. Дай Боже вытримати! Вѣсьмъ нашимъ священникамъ и рускимъ гр. кат. и только гр. католикамъ, жѣлаемо кругло \$10.000 и шифарту першой клѣсы на найлѣпнѣшѣмъ кораблѣ. Дорогому нашему „Союзови“ 5 тысячъ членѣвъ, анѣ одного посмертного. Славно! Вѣсьмъ нашимъ парохіямъ анѣ одного шелѣга доугу и по 10 тысячѣвъ въ касѣ. Нашимъ братствамъ богато членѣвъ, а мало хорѣхъ. Нашимъ прѣнумераторамъ богато грошей и сумѣнья. Нашимъ читателямъ, що дурничкою читають „Свободѣ“ совѣсти, розуму и грошей. Вѣсьмъ нашимъ бизнесовымъ людямъ розуму, грошей, солідности и вытревалости. Роботнымъ людямъ великую пѣйду, а легку роботу. А тобѣ-жъ „Свободѣ“ чѣпъ нѣчого не пожелаемо? Погѣбвала-бысь ся на смерть некого. Пожелаемо и тобѣ пожелаемо, але треба подумати що?.. Грошей тобѣ моя подруга вѣрна — правда, що грошей? Крѣмъ того треба тобѣ богато вороговъ, завзятучихъ вороговъ, щобъ зубами скрегѣтали — а тогда ты собѣ вже данѣ раду и зъ ворогами и зъ прѣятелями. Дай Боже почтеніе!

ПРѢТЕЛЪ ГАЛИЦКОГО НАРОДУ.

НАПИСАВЪ СТ. ХЛ.

Любѣть вѣтчину якъ свою родну маму! А якъ бы васъ судѣба кинула далеко въ чужину геть за сей рѣки и горы, и тамъ не забывайте еп безталанно, а помагайте їй, чѣмъ зможеге!..

Прегарны тѣ слова луною мандрують водъ сердець до сердець людскихъ и знаходять сябѣ тамъ догодный або недогодный прѣютъ — залежить се водъ мягкости и вѣжливости людныи на недолу своего народа. Завдяки той знеселѣи засадѣ, нашъ край выдавъ чмало зъ своего нутра великихъ героѣвъ, що смѣло и завзято постояли вѣмѣли за народну справу, а були декотры палкійши, що и жѣте свое офѣрували на жертвеннику своей вѣтчине.

Такъ, правда! Згадати тѣхъ людей, повныхъ посвяченія — въ чоловіка вѣтуне духъ, хоче ся жѣти, хоче ся працювати!... Та не про тѣхъ патриѣтовъ хотѣвъ и вамъ написати — менѣ на думку навѣялись патриѣты новѣйшого крою, мѣжъ котрымъ найвызначнѣйше мѣсце занимае нашъ „родакъ“, нашъ опѣкунъ: „любый графъ Казѣо Вадені“!

Той полюбовъ нашъ край Галичину цѣлымъ сердцемъ; а наибольше до вѣдѣи припала ему нашъ хлопъ!

Господоньку! дробій слезимовъ польный горошокъ котѣтъ ся по лицю, коли въ вѣльныхъ

хвляхъ водѣ заняты, спогадати на него. Вѣнь любить, любить прѣстрастно! Невыгода лишь маленька при обѣймахъ и цѣлованю, бо колько разѣвъ попаде нашъ хлопъ въ его обѣимъ, только разѣвъ хрупнуть его спрацюванъи кисти подѣ его жѣловыми и товстими руками.

Але се дурница! Зъ любымъ и вѣрты не жалѣ. А божъ вѣнь не гарный собѣо? Статный, заманчистый, най прѣчь каже ся — такий вамъ хлопецъ, якъ медвѣдь.

Доки бувъ у насъ въ Галичинѣ, тѣшилсьемо ся пмѣ, та коли выѣхавъ у чужу сторонѣнку, бо ажъ до Вѣднѣ на великого пана, гадали мы, декотры зъ насъ, що вѣнь тамъ за панскимъ забавками забуде про насъ. А вѣнь нѣ! Вѣрный ажъ до гробѣвъ дошки. Кажѣ, я насъ не попусти ся, дорогой братя хлопъ! Вы парѣдъ темный, не знаете де вамъ йти и куды, а я фігура не абы яка, зъ розумомъ попроваджу насъ певною дорожкою! Не дай Боже, впаде хто по дорожѣ у яку дебуру и розѣбе собѣ черель, не его вѣна, досѣтъ, що любѣтъ насъ и на далѣше и то всѣхъ, и хоче намъ помагати.

Недавно выславъ вѣнь ту въ Галичину писемце, въ котромъ просить тутѣшній власти, щобы они ему подали деякы вѣсти що до сѣльскихъ громадъ, а вѣнь невдовѣзъ зробити нмѣ несподѣванку.

А дуже мпленка несподѣванка.

Посля него: вѣнты не вѣмѣють анѣ дѣловодства, анѣ громадской господарки; треба имѣ дати до помочи когось дуже мудрого и вѣченого, котрый бы пхъ усеого понавчовувавъ, що лишь громадѣ треба знати.

А цѣкаво знати, якъ то будуть вѣчти и якимъ спосѣбамъ!

Я знаю и вамъ розкажу, а вы мотайте на вѣсть, если у кого е.

Чмало у насъ призбирало ся зволочъ панѣскоп, котра колись маевна, пропугала добро своихъ батьковъ, а сама липилася на лѣду зъ пустою кишенею? Щожъ такимъ людямъ хочати? Де имѣ голову склонити? Робити не хоче ся, а хотѣ бы и була у котрого охота — до чогожъ возме ся, коли его ничо не вчили, а жѣти треба, и то въ приближеню до выгѣдъ колишнього жѣтия! Свѣте ты мой ясный, яку пмѣ порадоныку дати? Рада въ раду, знайшовъ ся спѣсѣбъ до жѣтия! Панъ Вадені не дасть загинути своимъ по крови (выбачте они тому свои, що у нихъ зеленковата кровь) и выдумавъ, помѣгъ збанкутованымъ голодранцѣмъ.

Вѣнь хоче завести окружныхъ вѣйтовъ. Надѣ колькома громадами мае стати оденъ вѣйтъ окружный, щѣсь въ родѣ давныхъ мандаторѣвъ. Такий вѣйтъ мусѣтъ мати секретаря, возного и т. д. що потягне за собою волпкы выдатки. И зновъ ты хлопе давай! о, давай, доки не загинѣшь, а за те тобѣ выгода, бо те, що мѣтъ залагодити вѣйтъ въ громадѣ по сусѣдѣмъ, ты мусѣшь чвалати на трѣте село и тамъ передъ двѣрима дожидати панскихъ розказѣвъ. Спасибѣтъ вамъ пане Вадені за ласку! Що вже мѣжъ намъ було, се минулось; мы пересѣдѣнѣи о вашѣй до насъ любви, але за той послѣдній водѣдъ любви ще разъ спасибѣтъ! Не хочемо! Ва! го ворѣла небыженка до самои смерти... нѣбы вѣнь пыгати въ насъ будѣ, чи годимось мы те чи нѣ. У него въ парламентѣ болѣмѣсть не его сторо-

нѣ и вѣнь лишь кивне, а ти панкы, що то не свѣдомыми хлопамъ выбранъ на заступничѣвъ, ухвалѣтъ законъ на згубу своихъ выборѣвъ.

Ухвалѣтъ законъ, ухвалѣтъ и не будутъ звертати уваги на сильны прѣтѣсты и голоса обурѣния по хлопскихъ вѣчахъ, котрыхъ у послѣднихъ часахъ множить ся чѣмъ разъ больше. Панѣве побачили, що бѣда будѣ, якъ хтѣны такъ дальше рухати ся будутъ и нужѣ придумувати спѣсѣбы придѣлованія. А що боать ея они хлопѣвъ — се не тайна. Неразъ можна чути, якъ дѣбѣли о добро краю панки балакали собѣ при шкляноцѣхъ пѣна о великомъ непослушенствѣ хлопа. Декотры вѣдѣлишного успѣсѣбѣныи зѣхаютъ, прѣсѣнчи въ Бога водвернѣни тои хвѣлѣ, въ котрой хлопъ прозритѣ, бо зъ тою хвѣло аминѣ ихъ панованю; а иншіи горячѣйшии радѣтъ за кѣжде хотѣ бы незначне поруханѣ ся сѣлянѣна, пхати его просто до арѣнту. Ве, оно-бъ може цѣо вѣдали, кобы то въ одномъ мѣсѣцѣ рухали ся, бѣда лишь у томѣ, що скрѣзы. Они давѣтъ въ одномъ мѣсѣцѣ, а въ противномъ концѣ подѣносятъ до горы головы и рѣби зъ ними що хочѣшь. Хѣбажъ не може пмѣ зѣбратисъ на плачь? Они таки плачутѣ, а въ прѣступѣи неутѣленного жалѣкы сыплѣють ся на хлопа нарѣкѣния: якъ вѣнь невидчанный якъ собѣ зъ кождымъ днемъ розбирае и лишь нарокомъ верѣдуе, що ему але, а ему незѣбрѣше жѣе ся.

Еге, незѣбрѣше! бѣдай не доводило ся нѣкому зажити такимъ поганымъ жѣтѣмъ! Они мабуть позабули на недавну горячку емигранцѣну до Бразиліи, де люди гинули якъ мухи. И нѣчо не помогли прѣдставлѣни добре мыслящихъ людей, що они йдутъ на неминучу смерть! Розпука

„SVOBODA“

(LIBERTY.)
Weekly Paper.

The only Russian political Newspaper published in this Country; circulating in all parts of the United States and Canada, wherever the Russian language is spoken.

Published at Mt. CARMEL, PA. of each week by the „SVOBODA“ Publishing Co.

ADVERTISING RATES:
One inch per annum...\$ 20.00
„ „ Six months 12.00
„ „ tree „ 7.00

All communications should be addressed to:

„Svoboda“
PRINTING OFFICE
Mt. CARMEL, PA.
P. O. Box 13.

Предплата річна2.00
До старого краю..... 3.00

Всі дописи в гроші просять усылати під адресу:

То „SVOBODA“
PRINTING OFFICE
P. O. Box 13. — Mt. CARMEL, PA.

Наша газета виходить по тиждні в Четверь.

Entered the post office at Mt. Carmel, Pa. as second class mail matter.

У В А Г А.

Хотят приступити до „Свободы“ най посылають вступне п мѣсячне до касієра.

Mr. George Chylak
OLYPHANT, PA.

И увѣдомити секретаря под адресомъ.

Rev. N. Stefanowicz
715 Carson str.
S. S. PITTSBURG, PA.

Друкарня „Свободы“ выготавляе дуже точно, скоро и дешево всякй рѣчи, якы: тѣкеты на балѣ, выгравки; статута для Братствъ; вѣдзвы, листы и вѣ загалѣ всякй рѣчи входячй въ кругъ дѣлання друкарнѣ, въ мовѣхъ: руской, польской и словацкой.

ВѢСТИ ЗЪ АМЕРИКИ.

Дописы „Свободы“.
Scranton, Pa. 5. сѣчня 1897.

Почтенна Редакціо!

Якѣ Вапа ласка, то по мѣстѣ тыхъ колька словѣ. Мѣй приятель дѣрвавь десь газету, що называе ся „Православный Американскій Вѣстникъ“. — Красна то газета, нема що казати. Естѣ тамъ п образки, якѣ Рождество Христове и Иванъ Наумовичъ, суть и проповѣди и другіи здас ся краснй рѣчи, але я скажу правду, що не розумѣю. Та бо и по-що менѣ розумѣти, коли то газета не для мене простого хлопа, але певно для высокоученыхъ православныхъ священниковъ. — Якѣ по вѣсхъ газетахъ, такѣ и ту не оббѣшло ся безъ брехнѣ. На стор. 137 ч. 8 естѣ написано, що мы скрентонскій вѣрникъ навкупилъ собѣ господарку нашего духовника, заложили братство св. АА. Петра и Павла и хочемо будувати нову церковь — вже нѣбы православну. Правда вѣ томъ така. Ту вѣ нашѣмъ неспасливѣмъ Скрентонѣ мешкае двоухъ заблудшихъ священниковъ: ОО. Заклинскій и Балогъ. Мешкають они собѣ такѣ якѣ другіи люде мешкають и шукають работы. Звычайный чоловікъ зайде до майновъ, або до фабрики за роботою, а священникъ до церкви. Понеже для нихъ церква ту нема, отже они задумали поставити. Зобрали колькохъ голодранцѣвъ и дурить ихъ, що православный епископъ дастъ грошѣ на церковь, заплатитъ священниковъ — все, все зробить — только ты народе ходи до церкви и Бога хвали. Каждый знае, що нашъ народъ на дурничку ласый, але дурнички на свѣтѣ нема. Анѣ Россія, анѣ епископъ не лакомить ся на голодранцѣвъ. Вѣнъ каже: люде, дайте менѣ церковь безъ доверѣ, перейдѣть вѣ съ священникомъ разомъ на православіе, платѣть менѣ цю-року даппину, а тогды all right.

На щокъ ту дурити спокійный народъ? На що ему голову брехнями запрятувати? Лишѣть его вѣ спокую. Я чувъ, що О. Заклинскій недавно вѣздывъ до Mayfield и хѣвъ тамъ служити, яко уніатскій священникъ. Такимъ людямъ все одно, щобъ кавалокъ хлѣба заробивъ. Прикрь то писати такѣ о священникахъ, але дежъ правду подѣти?

Не боите ся люде добріи, мы такихъ апостоловъ не настрашимось, — до нѣчого ихъ работа, якѣ нема вѣ нихъ чести и характеру.

Парохіянѣвъ.

ВѢСТИ ИЗЪ СТАРОГО КРАЮ.

Дописъ зъ Руси Галицкеи
3. декабря 1896.

Хлопскій мітингъ.

Въ послѣднѣмъ часѣ зновъ частѣйше вѣдбували ся рускй мітинги. Видно, що коли поелы Романчукъ (Русинъ), Пересторферъ (Нѣмецъ-соціалистъ), Леваковский (Польскій-демократъ) и Люгеръ (Нѣмецъ-антисемитъ) выганяли порядно президента министровъ графа Баденго въ вѣденской радѣ державной, то оно такой придало ся на шось. Хто сваришь ся, то той такѣ выварить свое и рацію мае. Згадаю лишъ важнѣйшій мітингъ. Въ Угновѣ бувъ мітингъ 12. ноября, зойшло ся було колькасоть хлопѣвъ, колькохъ панѣ-отцѣвъ и такъ само колькохъ интелігентныхъ Русинѣвъ. Промовлялъ д-ръ Ольшникъ, молодой лѣкарь зъ Мостѣвъ великихъ и разумный хлопъ Данило Мекелита зъ Бутинѣ. Недалеко вѣдъ Угнова вѣ Сокалі, бувъ 17. ноября мітингъ. Хлопѣвъ було понадъ 500, щось 15 попѣвъ тай колька свѣтскихъ Русинѣвъ. — Предсѣдателемъ бувъ старенькій О. Левчикъ зъ Тартакова, рефератъ (науку) економичный про хлопску бѣду державѣ о. Крипѣцкій зъ Бобятина. Дальше росказавъ широко адвокатъ д-ръ Лагодинскій зѣ Львова про руску політику. Сила хлопѣвъ такожъ промовляла на обохъ мітингахъ, нарѣкаючи на кривду и тигарѣ. Цѣкава рѣчь, що священники берутъ вѣ тыхъ мітингахъ дуже слабую участь. Вязать вѣ свои шкаралупки и вѣдвату показують хѣба тогды, якѣ прійде Русина (прим. радикала), бо знаютъ, що за то вы и пойдѣте зѣ головы не спадѣ, хѣба ще велика похвала прійде. Отъ цю пише газета

„Дѣло“, котра страха ради такѣ боить ся все написати пѣду правду: „На вѣчахъ являе ся мінімальне число священниковъ, а й тай не забирають голоса, не берутъ участи вѣ нарадахъ. Хлопы говорятъ саміи про себе, не чують голоса тыхъ, котры уважають себе прирѣдными проводниками селянъ“... — „Народна Часопись“ (дуже побожна газета) написала недавно (въ ч. 192), що попы вѣдносять ся „супротивъ школы апатично, супротивъ читаленъ ворожо“. Дальше росказуе одинъ цѣкавыи фактъ, що одинъ рускй священникъ писавъ денунціцію (допись) до жандармовъ на основателѣвъ читальнѣй цѣи п печатку громадску прибивъ. Се разѣ цѣкавыи хлѣнака, и вѣвроку „патріотъ“.

До Золочева такожъ екликаный мітингъ на коонецъ новембра, доси ще нема звѣдтамъ блисшпхъ вѣстей. Въ Ярославлѣ вѣдбувъ ся мітингъ 6. новембра. Бувъ тамъ такожъ и ksiądz Stojowski, котрого выкликали на просьбу и велику потѣху панѣвъ-пняхтѣчѣвъ, котры радѣ-бы его жпвцемъ спечи. Польскій посолъ ksiądz Rastor завѣзавъ участниковъ мітингу, щобы выйшли, бо вѣ томъ домѣ е одинъ выклятый чоловікъ. Хлопамъ (переважно были се Мазуры) анѣ вѣ гадѣ було выходити, выйшовъ лишъ ks. Pastor тай цѣ чотыри польскй ксьондзы, вѣсь они вѣдтакъ назадъ повернули до салѣ. Народъ слухавъ промовы ксьондза Стояловского, потѣмъ зробивъ ему велику овацію, люде поднесли на рукахъ вѣ гору и цѣлували его одѣжъ. Зѣ тою цѣлоу клятвою власть духовна стрѣлила величезну дурницю. На ксьондза Стояловского не було нѣчо злого, хѣба цю нѣкого не боить ся и вѣ своихъ газеткахъ (Więpiec, Pszczółka) рѣже кождо правду вѣ очн та такъ само промовляе на мітингахъ. Се неподобало ся полісменамъ тай шляхтичамъ и они выпросили на Стояловского клятву. Така клятва може була-бы помогла колькасоть рокѣвъ вѣ задѣ, але куды тамъ вже теперь, коли народъ вже прозрѣвъ?! Стояловскій вѣздытъ по цѣлой захѣднѣй Галичинѣ и всюда пріймають его гостинно тай зѣ великими парами.

Польскй бискупы вѣдѣтъ, що оно такѣ эле стало ся, якѣ се видно зѣ недавного роспоряджѣня бискупа Лобоса вѣ Тарновѣ. Церковне право каже, що хто заходить собѣ зѣ выклятымъ, то вже черезъ то само и вѣнъ е выклятый. Такого вже не можна допустити до св. Тайнъ анѣ до церкви. А тымчасомъ вѣсь Мазуры заходятъ собѣ зѣ Стояловскимъ и по рукахъ цѣлууютъ... Отже згаданный бискупъ каже, що тыхъ вѣсхъ не належить ще уважати за выклятыхъ, лишъ треба ихъ добрымъ словомъ вѣдмавляти вѣдъ Стояловского. Прійшовъ ксьондзъ бискупъ до головы по розумѣ, а то не бабомъ цѣль села и повѣтъ стѣляли-бы подѣ клятвою; не було-бы тогды парохіянѣ, осали-бы хѣба лишъ ксьондзы зѣ вѣрными органистами...

Рускй радикалы пробували лѣвовскій повѣтъ загарбати для себе и порядно попекали собѣ при томъ пальцѣ. Застроили хлопскій мітингъ 15. новембра вѣ лѣвовскѣмъ ратуши. Хлопѣвъ зѣйшло ся мало, всего може 50, друге только было студѣнтѣвъ и лѣвовскихъ робѣтниковъ. При той спѣсѣбности не забракло и жидѣвъ та жидѣвѣвъ. Чисте нечастье то плѣгавство, де не посѣй то вродитъ ся. Такой проворный жидѣкъ якѣ Френкель, Діамантъ, Егеръ, Цеттербау, Геккеръ, Лезеръ и пниш, мусѣтъ всюду вѣлѣтити. Такой жидѣкъ резонуе за десятиохъ, накидае ся христіанамъ на проводника политичного, а властиво робѣи на политичѣ неспѣршіи бизнесъ, якѣ се можна видѣти помежи соціалъ-демократамъ у Вѣднѣ. До русскихъ радикаловъ ще они не такѣ дуже подлазѣтъ, бо то бѣдота, то и за бизнесъ тяжко. Але все таки на послѣднѣмъ зѣздѣ радикальной партіи, якійс жидѣкъ Фастъ заступавъ грибовскій повѣтъ. Чистый скандалъ зѣ жидами! Нашіи люде, якѣ Павлакъ и Франко, повинни бы вже разѣ дати собѣ спокій зѣ жидками и жидѣвками. Коли жидѣкъ такй разумный, то най одинъ зѣ другимъ робѣи агітацію соціалистичну межи самими жидами. Богатыхъ жидѣвъ-дукѣвъ не такѣ много вѣ порѣвнаню до безконечной массы бѣдаковъ-жидѣвъ. Они е предѣсъ зѣ одноп націи, знаютъ по жидѣвски шваргѣтати, они одноп вѣры и розумѣють ихъ обычаѣ. Але цю-жѣ? Штудерный жидѣкъ не иде жидѣвъ темныхъ научати, бо боить ся рабина. За то роспирае ся шпроко межи христіанскими робѣтниками, а той нещасливый робѣтникъ цѣе годѣе своею працею такого философа... Отже и на томъ мітингу было такожъ колька жидѣвъ и жидѣвѣвъ, радикалъ Михайло Павлакъ такѣ собѣ ихъ вѣдмавлявъ, що жадный зборы не робѣи безъ таковой декорации. Самъ Павлакъ бувъ за президента мітингу. Промовлялъ д-ръ Франко про економичне положѣне селянства, а потѣмъ говоривъ докторъ Евгоній Вацпкъ (адвокатъ у Львовѣ) про выборы. Уже доктора Франка хлопы не конче розумѣють, бо говорить зѣ учена, але якѣ заговоривъ докторъ Вацпкъ, то вже мало не повмырѣли зѣ нудѣи. Справедливо написавъ „Dziennik polski“, цю сей послѣдний е „najniebezpieczliwszy mowca na kontynencie“. И япон бѣды треба було Вацикови до того брати ся? Межи радикалами е богато добрыхъ хлопскихъ бесѣдниковъ, отъ на-примѣръ Вітикъ, Новаковский, Шмигерь або Бородайкевичъ. Добрымъ бесѣдникомъ е штука бути, сама ученѣсть вымовы не дастъ. Впрочемъ забирали ще слово хлопы Гнатъ Тучапскій зѣ Угерѣцъ, Иванъ Канафѣцкій зѣ Городка, Зелѣньскій зѣ Рудна и ks. Пестыньскій зѣ Борокъ. Для радикаловъ е добра наука, щобы не выбрали ся якѣ то кажуть „зѣ мотыкою на сонце“, але нехай добре приготвливають ся, а тымчасомъ ростолкують Вацикови, щобы вже зѣ промовами давъ собѣ спокій.

Въ старѣмъ краю маемо свой рускй пародный театръ. Той театръ е власностію лѣвовского товариства „Руска Бесѣда“, достаетъ вѣдъ головнои рады краевой (соймы) запомогу звыжъ сѣмъ тысячь гульденѣвъ (польскй театръ достаетъ 24.000 гульд.) и устроже черезъ цѣлый рокъ вѣ мѣстахъ и мѣстечкахъ рускй театральный представлѣня. Давнѣйше переймавъ директоръ театру цѣлу

рѣчь на свой бизнесъ, бравъ назначену запомогу и держувавъ театръ. Послѣднимъ директоромъ бувъ акторъ Віберовичъ. Зѣ помежи вѣсхъ директоровъ вѣнѣбувъ першій, що не только добре выхѣдывъ на томъ, але и зробивъ бизнесъ на театрѣ. Се не було-бы нѣчого злого, бо днесъ на цѣломъ свѣтѣ старася каждый зарѣботити грошѣ. То несподобало ся головнымъ рускимъ „патріотамъ“ у Львовѣ, довго по-кипували головами, надували ся и щептали собѣ на ухо, ажъ разѣ таки завзидѣли и нагнали (властиво вѣнѣ самъ подякувавъ за хлѣбъ) директора и взяли театръ вѣ свои руки. То е велика штука управлѣти зѣ Львова театромъ, котрый все вѣздытъ по краю. Уже незадовго показали ся були неурядки, тогды зѣ Львова выслали на завѣдѣванію театру пана Йвана Гуля, дуже доброго и богатого чоловіка. Той завѣдувавъ довго театромъ, але доложивъ пропасть своихъ грошей (за то патріоты засѣвѣвали ему „многая лѣта“), ажъ вѣднѣи надошло ему то все и покинуть театръ. Теперь настали вѣсѣлякй директоры и досѣе часто змѣняли ся. Отъ хѣбѣ вѣ отѣмъ цѣлѣ было вѣдъ нового року щось пять директоровъ. Подѣ самъ ко-нецъ була два директоры зѣ Украины, называли ся Вороний и Касиненко. Вороний е сила ученый философъ, а Касиненко мас бути добрый акторъ. На директоровъ театру они неспособны, а вже панъ Вороний Богъ знае за якою порокою припѣвъ ся за таке ремесло. У Львовѣ вѣ „Рускѣй Бесѣдѣ“ сидѣтъ профессоръ вѣдъ гимназіи Володимиръ Шухевичъ и той мае головный надзоръ до театру. На театрѣ вѣнѣ богато не розумѣе ся, але цю провадитъ добре вѣсѣлякй рахунки и помежи драгивыми „рутещицами“ цѣе може найменше резонуе а за то больше робѣтъ, то и дали ему сей урядъ.

Рускй театръ.

Въ старѣмъ краю маемо свой рускй пародный театръ. Той театръ е власностію лѣвовского товариства „Руска Бесѣда“, достаетъ вѣдъ головнои рады краевой (соймы) запомогу звыжъ сѣмъ тысячь гульденѣвъ (польскй театръ достаетъ 24.000 гульд.) и устроже черезъ цѣлый рокъ вѣ мѣстахъ и мѣстечкахъ рускй театральный представлѣня. Давнѣйше переймавъ директоръ театру цѣлу

рѣчь на свой бизнесъ, бравъ назначену запомогу и держувавъ театръ. Послѣднимъ директоромъ бувъ акторъ Віберовичъ. Зѣ помежи вѣсхъ директоровъ вѣнѣбувъ першій, що не только добре выхѣдывъ на томъ, але и зробивъ бизнесъ на театрѣ. Се не було-бы нѣчого злого, бо днесъ на цѣломъ свѣтѣ старася каждый зарѣботити грошѣ. То несподобало ся головнымъ рускимъ „патріотамъ“ у Львовѣ, довго по-кипували головами, надували ся и щептали собѣ на ухо, ажъ разѣ таки завзидѣли и нагнали (властиво вѣнѣ самъ подякувавъ за хлѣбъ) директора и взяли театръ вѣ свои руки. То е велика штука управлѣти зѣ Львова театромъ, котрый все вѣздытъ по краю. Уже незадовго показали ся были неурядки, тогды зѣ Львова выслали на завѣдѣванію театру пана Йвана Гуля, дуже доброго и богатого чоловіка. Той завѣдувавъ довго театромъ, але доложивъ пропасть своихъ грошей (за то патріоты засѣвѣвали ему „многая лѣта“), ажъ вѣднѣи надошло ему то все и покинуть театръ. Теперь настали вѣсѣлякй директоры и досѣе часто змѣняли ся. Отъ хѣбѣ вѣ отѣмъ цѣлѣ было вѣдъ нового року щось пять директоровъ. Подѣ самъ ко-нецъ була два директоры зѣ Украины, называли ся Вороний и Касиненко. Вороний е сила ученый философъ, а Касиненко мас бути добрый акторъ. На директоровъ театру они неспособны, а вже панъ Вороний Богъ знае за якою порокою припѣвъ ся за таке ремесло. У Львовѣ вѣ „Рускѣй Бесѣдѣ“ сидѣтъ профессоръ вѣдъ гимназіи Володимиръ Шухевичъ и той мае головный надзоръ до театру. На театрѣ вѣнѣ богато не розумѣе ся, але цю провадитъ добре вѣсѣлякй рахунки и помежи драгивыми „рутещицами“ цѣе може найменше резонуе а за то больше робѣтъ, то и дали ему сей урядъ.

переливалась черезъ верхъ, а окликомъ нещастныхъ были слова: Уже горше нѣгде не буде! Лучше умерти якѣ такѣ погано жити! А теперь хѣба нема эмиграціи? Е и теперь! Не до Бразиліи, та за те до недалекого Босніи, якѣ доносили газеты, выбираютъ ся тамъ Мазуры, Хитры агенты позваблявали ихъ тамъ, обѣщючи имъ золоты горы, та коли прійшли на мѣсце розчаровали ся, бо не знайшли того всего. Декотры зѣ нихъ повернули зруйнованй домѣвъ, а декотрыхъ, цю вже не мали нѣчо до страчѣня позабѣрали на корабель и повезли ихъ естѣтами мабутъ до Бразиліи. Повѣдають, цю и вѣ Босніи е руска колонія. Боже ты мой милый, де тыхъ Русинѣвъ не знайдѣшь, всюды они розпоросненіи.

Лиха вѣ томъ нѣякого нема, цю нашй хлопы за-для браку хлѣба мандрують мѣжъ чужихъ людей, та колижъ бо вѣ томъ одно велике нечастье, цю тота темнота и несподѣанѣи якои набрались зѣ краю, тягне ся за ними страшною тѣсно и пересѣдѣе ихъ на кождѣмъ кроцѣ.

Посля мене, вѣсь эмигранты, цю то вѣ Америцѣ, цю де инде, навчѣни горькимъ досвѣдомъ вѣ краю, якѣ то погано жити, коли каждый особнякомъ ходитъ, повннны вѣсь сполучити ся до вѣспѣльнои работы, бо только вѣ едностіи сила. Вѣсь разомъ щось лучного для себе придумати можуть, тай хотѣ бы неудалось де-що — милѣйше терпѣти вѣ купѣ, бо бадай одинъ другому розрадитъ, якѣ жити одному зѣ дня на день. А вороги хлопѣвъ лишъ того одного бажаютъ, щобы селянинъ якѣ найдовше бувъ дурный, бо вѣ мутной водѣ найвыгоднѣйше ловити рыбу.

МАЛЫЙ ФЕЙЛЕТОНЪ.

Зѣ ТВОРѢВЪ МАРКА МУРАВЫ.
Богатство, Наука и Праця.

Король могучій три доньки мавъ: найстарша звалась Праця, середуща Богатство а наймолдша Наука. Вѣнѣ пославъ ихъ у народъ, щобы вычили всякого добра. По довгихъ лѣтахъ поклѣкавъ батько доньокъ вѣ гостину. И дивно стало ему: наймолдша донька Наука переросла обѣхъ сестеръ и ростомъ и вродѣю, и цвила першою молодостію якѣ тодѣ, коли прашалась зѣ батькомъ; — середуща Богатство остана однако ростомъ, инѣ поглубѣла, потовѣтѣла, ажъ свѣтитъ вѣдъ товѣцѣ та утѣмъ житѣ, а подѣстарѣлась, цю и не спѣзнавъ еи-батько; — найстарша донька Праця подѣросла немало, але не помолодѣла и не постарѣлась, а только дуже збѣднѣла и стала невесела, хочъ у неѣ бачить ся здоровѣе больше чѣмъ вѣ обѣхъ сестеръ.

Батько попросивъ до стола гостей-доньокъ; они засѣли не по вѣску, а ось такъ: середуща донька Богатство сѣла на перше мѣсце на покутъ, коло неѣ сѣла наймолдша донька Наука, а по-за обѣма сестрами на кончику стола прѣмѣстѣлась найстарша донька Праця. Поглянувъ на се батько-король и промовивъ такъ до доньокъ:

Дѣтѣньки, цѣвѣты мои! Я люблю васъ однако, и на три части розпакувавъ мое сердце мѣжъ васъ, щобы выявляти то одно сердце мѣжъ народомъ и были однимъ добромъ для вѣсхъ. Чому-жѣ пзминали мому сердцу и стали жити окре-

мымъ житѣмъ, кожде для себе, и повели недолю на себе и мѣжъ народѣ. Ты Богатство — нѣякъ тобѣ пышатѣсь та сѣдѣти на перше мѣсце, бо ты середуща донѣ; ты Науко, наймолдша дѣтѣнка, тобѣ займати свое мѣсце по родѣ; вы обѣ полюбились мѣмъ сестры близницѣ и забули про найстаршу сестру Працю, котрой належна вѣдъ васъ честь и пошанѣзѣне якѣ родной вѣнѣцѣ, — та цѣе забули вы и се, цю пышѣтѣсь и живѣте добромъ найстаршѣи сестры, котра збѣднѣла за-про васъ. Приглянте ся одна одной а будете собѣ зеркаломъ и своей доли. Вамъ здаѣтъ ся, цю пышѣтѣсь силою и молодостію, а воно цѣло не такъ. Ты Науко подрастовѣешь свою молодѣсть за богато красками вѣсѣлкой породы, цюбъ вѣгодити змѣнчивѣи любовью, и подѣлестками звабити свѣтову ласку, а не знаѣшь, цю у тыхъ краскахъ е зарѣдъ отруѣ и смерти. И ты Богатство непомѣрно вѣживѣешь стравы и приправы, тѣшивши ся, цю то вѣтѣтѣшь, а се дае холадѣ твоему житю, про се малѣе кровь живѣа, и кличѣшь смерть, коли саме хочѣтъ ся тобѣ жити. Одна Праця, мое перше дѣти, хотѣ и бѣдѣне, не заживѣе, а такѣ дѣлѣтъ ся на ню, цю у неѣ силы не больше за васъ обѣхъ? Цю за кремѣзне тѣло, якѣ кремѣзныи кости, яка дужа и здорова и гарна безъ прикрасы! Только невесела — а невесела за-про васъ! Поклонѣтъ ся найстаршѣи сестрѣ-вѣнѣцѣ Праця, просѣтъ о прощѣне для себе, и вѣдѣтъ вѣ другѣ мѣжъ народѣ, цюбъ были однимъ добромъ для вѣсхъ, цюбъ обѣ вы зрѣвнались у вѣсѣмъ зѣ вашѣю сестрою Працею. Тодѣ прійдете до мене вѣ гостину и будете любимы дѣтѣми; а коли не вчините такъ, то буде менѣ одинока донька Праця — а вы будете довьками смерти.

мѣмъ житѣмъ, кожде для себе, и повели недолю на себе и мѣжъ народѣ. Ты Богатство — нѣякъ тобѣ пышатѣсь та сѣдѣти на перше мѣсце, бо ты середуща донѣ; ты Науко, наймолдша дѣтѣнка, тобѣ займати свое мѣсце по родѣ; вы обѣ полюбились мѣмъ сестры близницѣ и забули про найстаршу сестру Працю, котрой належна вѣдъ васъ честь и пошанѣзѣне якѣ родной вѣнѣцѣ, — та цѣе забули вы и се, цю пышѣтѣсь и живѣте добромъ найстаршѣи сестры, котра збѣднѣла за-про васъ. Приглянте ся одна одной а будете собѣ зеркаломъ и своей доли. Вамъ здаѣтъ ся, цю пышѣтѣсь силою и молодостію, а воно цѣло не такъ. Ты Науко подрастовѣешь свою молодѣсть за богато красками вѣсѣлкой породы, цюбъ вѣгодити змѣнчивѣи любовью, и подѣлестками звабити свѣтову ласку, а не знаѣшь, цю у тыхъ краскахъ е зарѣдъ отруѣ и смерти. И ты Богатство непомѣрно вѣживѣешь стравы и приправы, тѣшивши ся, цю то вѣтѣтѣшь, а се дае холадѣ твоему житю, про се малѣе кровь живѣа, и кличѣшь смерть, коли саме хочѣтъ ся тобѣ жити. Одна Праця, мое перше дѣти, хотѣ и бѣдѣне, не заживѣе, а такѣ дѣлѣтъ ся на ню, цю у неѣ силы не больше за васъ обѣхъ? Цю за кремѣзне тѣло, якѣ кремѣзныи кости, яка дужа и здорова и гарна безъ прикрасы! Только невесела — а невесела за-про васъ! Поклонѣтъ ся найстаршѣи сестрѣ-вѣнѣцѣ Праця, просѣтъ о прощѣне для себе, и вѣдѣтъ вѣ другѣ мѣжъ народѣ, цюбъ были однимъ добромъ для вѣсхъ, цюбъ обѣ вы зрѣвнались у вѣсѣмъ зѣ вашѣю сестрою Працею. Тодѣ прійдете до мене вѣ гостину и будете любимы дѣтѣми; а коли не вчините такъ, то буде менѣ одинока донька Праця — а вы будете довьками смерти.

ВЪ БЕСКИДАХЪ.

Якѣ окомъ обѣйму весь чарѣ твоѣи, красу. То сумъ и ваганье у душу вѣнесу. И заразъ пытаюсь: О, земле моя, Де слава и сила и воля твоѣа? Чи все-жѣ ты зѣстанѣшь вѣ Голотѣи ярмѣ, Чи стаѣнешъ до бою за права свои? О жниче, по злиднѣихъ важкихъ, трудовыхъ, Чи встанѣе тебе день жнѣвъ золотыхъ? Козачихъ дѣлѣ земле, о нѣне моя, Чи вернѣшь цѣе сила и воля твоѣа? „Поверне!“ — ты кажѣшь грою твоихъ вѣдѣ, „Поверне, поверне!“ — борѣ темный шумѣтъ. „Лишь только мене ты чужимъ не лиши. Трудѣ ся для мене невинно“ и жди, А верне ся часѣ волѣ, насилѣе мене И день засвѣтае и сонѣе зѣйде, И ниву розбудитѣ зѣ сну мертвѣты. Прійде день и зѣольнитъ водѣ мукѣ и борѣи. Прійде день и раны загоитѣ давѣи. Прійде день, братѣвъ поѣдѣе вѣ любви!“ Поверне, я вѣрю, о земле моя, Поверне, се мовѣтъ краса вся твоѣа, Се мовѣтъ до мене игра чистыхъ вѣдѣ, Поверне — борѣ темный могутно шумѣтъ...

Уліана Кравченко

ки то не е звичайний люде и зъ нима що-права тажие дойти до ладу. Але если-бы дпректоромъ буть чоловѣкъ разумный, на одиѣ бѣкъ энергичный, на другиѣ бѣкъ вырозумѣлый на людскѣ грѣхъ и слабий стороны характеровъ, если-бы старалъ ся буть больше приятелемъ и проводникомъ, якъ нагай-ковымъ наставникомъ; если-бы вѣдѣица мавъ въ своихъ рукахъ доконечно потрібну повну власть, то и певно порядокъ буть-бы и театръ сповнивъ-бы достойно важ-ну культурну місію между рускимъ народомъ. А такъ цѣлый крикъ, сварка газет-на, писанина буйного ке-ского актора пана Лопатинь-ского въ „Вуковичъ“ не припадає ся п собацѣ на чоботы. У насъ Русинѣвъ вѣчно то велике нещасте, що до резону и до лайки людей е гурма, а работи и організувати нема кому. — Правдою и дуже сумнымъ фактомъ е то, що нашъ на-родный театръ вмѣсто ити въ гору и розвивати ся, стрѣмголовъ паде. — Дуже справедливо пише „Народна часопись“, що причина лиха не лише въ управѣ театру, але и въ водноспвахъ на-шого жита товариского. Мы не вмѣмо притягати людей до себе, за то знаемо зна-менито ихъ водтручувати. Нема у насъ взапмной лю-бови, нема щирости и при-хильности, нема вырозумѣ-лости для другихъ; за то видимо лишь всюды свое „я“ и всюды высуваемо его напередъ. Хто не хоче безъ-условно покорити ся, хто не хоче ему поклонити ся, у кого троха пища гадка хочъ-бы навѣтъ и нерѣвно дѣлша, той вже не нашь. Прочь зъ нимъ! Выкинути его! Водтрутити водъ себе. Такимъ способомъ водтру-чувано у насъ и водсувано водъ народнои работы най-щирѣйшихъ и найздѣбнѣй-людей, що зъ якъ найбіль-шою охотою, зъ цѣлымъ жаромъ готови були служи-ти народному дѣлу. Ты сло-ва „Народнои Часописи“ дуже справедливи, длятого „Дѣло“ дуже на нихъ озло-бидо ся. Прикидає ся дур-нымъ и не хоче аѣ слу-хати про уаждокъ театру. При той нагодѣ зновъ вы-дѣзла наша старосвѣдка глупа полеміка на верхъ, мовъ шило зъ мѣшка. „Дѣ-ло“ не воює противъ „Нар. Часописи“ аргументами, але накидає ся на особу ре-дактора и все збуває кип-нами тай высокопорогыми патриотичными фразами — якыхъ вже на Руси скрѣзь мовъ болота подостаткомъ. Коли справу вытягнено на свѣтло дневне, то зъ того може хйба лишь користъ выйти для руского театру. Може бодай теперь водда-дутъ театръ въ руки спо-собныхъ до того людей и не будутъ выробляти такой ек-сперименты на скрѣь народ-нои институции.

J. C. MILLER
ПЕРВОРЯДНЫЙ КРАВЕЦЬ
на Oak str. — Mt. Carmel, Pa.
Якъ хочешъ мати красне, модне, добре. а тани убрание поди головною улицею, а тамъ коло телеграфичного офісу знайдешъ кравця Мил-лера. Вѣтъ же давний обы-ватель въ Mt. Carmel, Pa., тожъ его вѣь знаютъ. Якъ вѣтъ тебе красне вбере, то не повстыдаєшъ ся передъ першимъ джентельменомъ американскимъ. — Пошукай только Миллера, а не пожа-луйсь!

НОВИНКИ.
— Велике мѣжнародне свято въ честь Гутенберга, выходящия штуки друкар-ской, мае — победы проекту вышовного зъ Могуницъ (Mainz) — устрѣпти ся въ 1900 роцѣ, именно въ днѣ 24 червня и въ слѣдующихъ днѣхъ. Головне торжество мае мати характеръ акаде-мичный, а водтакъ наступитъ свято людове. Есть проектъ створити при той нагодѣ тѣсвалу памятку на Гутен-берга — именно заязати товариство имени Гут. нбер-га зъ осѣдкомъ въ Могуницѣ (мѣсци уродженя Гутенбер-га), а се товариство або за-ложитъ музей Гутенберга або выдасть наилучшій тью-ры о Гутенбергу и о штуцѣ друкарской взалатъ.
— Страшна буря навѣ-стила станы: Миннесота, Ми-сурри и Канзасъ. — Дня 3. с. м. зѣрвала ся вечеромъ велика буря. Близко 20 го-динъ падавъ густый снѣгъ, котрый покрывъ землю на 16 цалѣвъ. Вѣтеръ дувъ зъ паленою скоростію. Всякій рухъ буть перерванный.
— На 27. апрѣля водбу-де ся въ Нью Йорку тор-жественне водселонене па-мятника енерала Гранта. Па-мятникъ коштує \$600.000, а на урочистѣсть водселоне-ня асигновало мѣсто \$50.000.
— Въ Вестъ-Виргиніи за-вели дуже стрѣй законы противъ уживани горячихъ наводѣвъ, якъ виска и др. Люде, що були привыкли до тыхъ напѣткѣвъ, а такъ водъ разу не могли вод-выкнуты, заживали трутины и поумирали. Велика агіта-ція въ цѣломъ краю про-тивъ тыхъ заостренѣвъ.
Банки банкротуютъ.
Въ St. Paul, Minn. заста-новилъ выплаты: „Germania Bank“ и „Allemania Bank“. — Въ Minneapolis, Minn. — банкротували банки: „West Side Bank of St. Paul“ и „Minnesota Savings Bank“. — Въ Dubuque, Ia. упавъ банкъ „City Bank“. Не на-раховавъ-бы ся вѣсьхъ бан-ковъ и сторѣвъ и другихъ предприятий, колько ихъ що-дни банкротуетъ и крив-дитъ бѣдный народъ.
ЩО ЧУВАТИ НА КУБЪ?
Кажуть, що Мацео жие. Чи правда, годѣ еще нынѣ знати. — Енераль Вейлеръ хвалитъ ся, що побиває по-станцѣвъ при кождей встрѣ-чѣ — чи певно, тажѣ годѣ вганути. Певно только то, що Сполученъ Державъ ве-лику силу грошей, збруи и охотниковъ не перестаютъ высылати.
— ПИШУТЬ ГАЗЕТЫ, що Франція и Россія мають выигнати на Спол. Державъ лагоднѣ, щобъ не прий-шло до неспорозумѣнь зъ Испанією.
ПОВОЖНЫЙ БОГАЧЪ.
Одѣнь місіонеръ зголо-снѣвъ ся до богача Рокефел-лера зъ просьбою оѣподмогу. Богачъ выслушавши уважно просьбу, вручивъ місіоне-рова чекъ на \$100.000, а коли місіонеръ воддаливъ ся, крикнувъ богачъ до сво-го головного управителя: „поднеси цѣну нафты“.
FOR SALE!
Дѣмъ (property) на Cor. 5-th and Vine str. есть до супроданя. Близшій вѣдомос-ти можете достати у влас-тительки дому Mrs. J. Quinton, Cor. 5-th & Vine str. — MOUNT CARMEL, PA. —

Справы робѣтничѣ.
— Головинѣйши товариства робѣтничѣ въ Спол. Державѣхъ подають чпело своихъ членѣвъ, котри не мають занятія — и такъ:
Унѣ будѣвничихъ 40.000
Кравцѣвъ 40.000
Робѣтничѣвъ звычай-ныхъ 30.000
Цигарникѣвъ 9.000
Шевцѣвъ 5.000
Друкѣровъ 5.000
Клерковъ, булгалъ-терѣвъ 25.000
Рѣбѣтничѣвъ при ка-мѣньи 2.000
Машинѣстовъ 5.000
Кельнерѣвъ 3.000
Броварникѣвъ 800
Разомъ 177.000
Цифра та не есть зовѣмъ докладною, понеже якъ знае-мо. значна часть робѣтничѣвъ не належитъ зовѣмъ до унѣй, отже годѣ дознати ся про число незанятыхъ, а ти що працюють, то ледви по 4 або 5 годинъ денно. Вѣсьхъ людей безъ працѣ можна числѣти на 3 милі-оны.
— Въ New York находятъ ся понадъ 150.000 людей безъ занятія; въ Chicago 100.000; въ Філадельфій рав-не чпело, не рахуючи San Francisco, Detroit, Cleveland и Cincinnati.
— Pittsburg, Pa. Трам-вайной компаніи обнижли своимъ робѣтникамъ платню о 25 проценты, а боячи ся забурень зажадали напередъ отѣмки полиціи.
— Властитель коналень вугля въ Пенсильвеніи обнижли платню майнерамъ зъ 62½ цнт. на 45 водъ тону, а цѣну вугля под-высчили о 50 цнт.
— Робѣтники при деревѣ въ Миннесотѣ зарабатуютъ по 9 дол. на мѣсѣцѣ.
— Кональнѣ вугля въ о-колицѣ Baltimore замкнѣны.
— Pittsburg, Pa. Двѣ ты-сячки робѣтничѣвъ майнер-скихъ покинуло 4. с. м. работу, зъ причинны, що ком-панія знизжила платню.
— Въ фабрицѣ компаніи „Westinghouse Clirbrake“ достали робѣтники зновъ ро-боту. Цѣлый мѣсѣцъ мѣ-сяцъ фабрика не робила.
— Mt. Carmel, Pa. Работа ту и на околѣци иде дуже слабо. Декотри брехи роб-лять лишь три дни въ тѣж-ни и то лишь по 3 кводры.

Вѣсти епархіяльны.
Мадярка газета „Buda-pesti Hirlap“ пише, що О. Алек. Дзубай предсѣдатель надзирательной комисіи „Гр. кат. Соединенія“ вже давно перейшовъ потайно на пра-вославіе, только боитъ ся се всенародно высловити, понеже церковь въ его па-рохи записана на латинско-го епископа. Пѣсля тои вѣ-сти ясно намъ длячого въ Календари „гр. кат. Соеди-ненія“ аснѣе портретъ царя православного. Або водкли-че О. Ал. Дзубай ту вѣсть, або остане се правдою, але пропаганда въкористъ право-славіи зѣ стороны редактора „Вѣстника“ остане фактомъ. Чи вы люде вже подурѣли?
— О. Валогъ опуствѣвъ вже Scranton и ходитъ по Питтсбургу нарѣкаючи на свою гр. кат. и православну долю.
— О. Грушка вже актив-по перейшовъ на правосла-віе и въ „Православномъ Вѣстнику“ кляне напу, що ся влѣзе. Ще нема року, якъ обкидовавъ православ-ныхъ болотомъ.

ПЕРВОРЯДНА ДУЖЕ ВО-
ГАТО УРЯДЖЕНА
АПТИКА.
J. B. YOUNG
Cor. Second and Oak str.
MT. CARMEL, PA.
Медицины, хемікаліи, мы-
ла, перфумы, гателетаван
медицины и другиѣ потрібнѣй
рѣчи для херыхъ и здоро-
выхъ.
Лѣгаретъ: Сигары для потреби домо-
вой можна въ тѣй аптѣцѣ достати.
Розмовитъ ся и по руски.
Замовляйте образки!
Зъ нашѣй редакції можна
достати слѣдуючій крас-
нѣй образки:
ЦЕРКОВѣ въ Shenandoah, Pa.
" " " Olyphant, Pa.
" " " Mayfield, Pa.
" " " Mt. Carmel, Pa.
" " " Jersey City, N. J.
Дѣмъ приходецѣй въ Olyphant, Pa.
Русинъ-майперъ. Яде до работи.
Русинъ-майперъ. вертає зъ работи.
Тарасъ Шевченко.
Александръ Духовичъ.
Д-ръ Иванъ Франко.
Цѣна за штуку только 5 цт.

НА ТАКОЕ КОЛЕКТОРА
КАНДИДУЕ ЗЪ РЕ-
ПУБЛИКАНСКОИ
ПАРТИИ
G. H. MALICK
Есть се чоловѣкъ дуже
солідный и прихильный для
нашихъ людей, длятого вѣь
Шамокінскій Русины, котри
мають право голосованя,
повинни голосовати на
Georg-a Malicka
ВЪ SHAMOKIN, PA.
For OVERSEER OF THE POOR
Winfield S. Heil
SUBJECT TO THE DECISION OF THE
REPUBLICAN PRIMARIES.
Your Support is Earnestly
Solicited.
ГОЛОСУЙТЕ НА ДИРЕК-
ТОРА УБОГИХЪ!
WINFIELD S. HEIL
на тикетъ републиканской
въ **SHAMOKIN, PA.**
Просить о вашу подпору.

НА NOMINATION
FOR RECEIVER OF TAXES
ISAIAH MALICK
Your Support Earnestly
Solicited.
SUBJECT TO REPUBLICAN RULES
ВЪ SHAMOKIN, — PA.

Dr. F. J. Meek
Д-ръ. МИКОЛАЙЧИКЪ
Cor. Shamokin and Chesnut str.
Одинокий лѣкарь, слабѣйшиѣ
на цѣле мѣсто. Лѣчитъ вся-
кій хоробы совѣстно и въ ко-
роткомъ часѣ. Особливо не-
зрѣлочный лѣкарь въ спра-
вахъ положившихъ. Гово-
рить по англійски, по руски
и по польски. Горячо пору-
чаемо сего знаменитого док-
тора, нашимъ Русинамъ.

J. BOBKOWSKI
ПРЕДПРИЕМЦЯ ПОХО-
РОНѢВЪ.
Вынаймає такожъ керчѣи на пох-
роны, хрестѣи и весѣла по дуже
низкихъ цѣнахъ.

АНТОНІЙ ПЕТРОВСКИЙ
A. Petrowski
601 West Centre str.
SHENANDOAH, Pa.
Має велику гресе ню, въ
котрой можна набути по
дуже низкихъ цѣнахъ все-
го потрібного до дѣмъ. То-
вары свѣжѣ и здоровѣй, не
такой, якъ у жидѣвъ. Така-я
можна у него достати всякій
рѣчи ковальскій, котри гонѣ-
самъ выробляє. А іже-бы
часть, щобъ люде почили
жидѣвъ, а себе самыхъ вено-
магали.
J. LIACHOWICZ
(І. Ляховичъ)
425 Shamokin st.
ШАМОКІНЪ, ПА.
Польско-литевскій zegar-
мистръ и ювілеръ
Безки направи zegar-
мистръ выконує точ-
но, тань и въ корот-
комъ часѣ и за напра-
ву гварантує. — Має
на складѣ великій ви-
бѣръ цигарѣвъ зол-
отѣхъ и сѣребняхъ по лешевѣй цѣнѣ, и за
доброту кожого цигарѣвъ гварантує.
Обручки елюбинѣ, аѣ кто купує достаетъ
въ подарунокъ гарный будѣлькѣ.
Стѣинѣй zegary дає на
выплатъ.
Одинока руска бучерня
на цѣле мѣсто на
Second str. на про-
тивъ друкѣрѣ
„Свободы“
**Ю. Щипчика и Г. Троха-
новского.**
Mt. Carmel, Pa.

Въ кождей хили свѣже
мясо всякого рода. И волове
и телячѣ и перовѣ. Ану
газдинѣ не волочѣтъ ся по
чужихъ — маєе своихъ!
T. TALPASZ,
ТЕОДОЗІЙ ТАЛПАШЪ
Рускій Реставраторъ
— и —
готельничій
248 Pearl str.
S H A M O K I N, P A.
Педалеко рускои плебаніи.

Добрий вечеръ, друже мой!
— Добрий вечеръ, свате!
А куда такъ спѣшите?
— До Талпаша, свате!
..
Шо за Талпашъ? Звѣдѣи онъ?
— Та-жъ кралицѣ нашъ милый
— У него вѣь русини
— Подкрѣпляютъ силы!..
..
— Шо за брындаа я пиво тамъ!
— Обкодитъ ся файло!
— Обсадує языкъ братамъ!
— Танько надзвычайно!

Руска бучерня
Russian Meat Market
OLYPHANT, PA.
КУЗЬМЫ СВАЛЫ.

Свѣже, добре, тание мясо
всякого рода. Розвозитъ въ
часть и пунктуально.
Якъ хто вже прозрѣвъ, якъ
хто хоче назвати ся чоловѣ-
комъ, най покине вже разъ
жидѣвъ, а най удасть ся до
нашого честного чоловѣка
Кузьмы свалы
въ ОЛИФАНТЪ.

JOHN GLOWA
— EXCELSIOR, PA.
Одинокий штѣръ на цѣлый Excelsior
Ивана Гловы.
Вже его непотребуемо захвалювати, бо
кождый не водъ нинѣ его знає, а хто еще
не знає, най зайде и купитъ, а певно не
пожалує.

ВЕЛИКІЙ КОМПАНИЧНЫЙ СТОРЪ
Russian Mercantile Co. Ltd.
— ВЪ —
Shamokin, Pa.
327 Shamokin, st.
Наибольшій рускій компанічний сторъ въ Аме-
рицѣ. Заложеныи ще въ роцѣ 1889, а теперь
побольшеный, украшеный и на ново
урядженый. Новый дѣмъ великій,
красный, котрый компанія ку-
пила 1896 року за \$18.000
показує, що може ком-
—
танічна работа. — Вѣь ро-
зумнѣй Русины належать до топ
компаніи, купуютъ зѣ своего власно-
го стору значитъ, спомогають самыхъ
себе. — Мѣсячно обертає сторъ сумою \$2000.
Заряджаютъ нимъ
Стефанъ Мурдза
— и —
Теодоръ Федько

Новый транспортъ спровадилисмо до
нашого склада рѣжного рода прекрасныхъ,
а таныхъ рѣчей.
ДАМСКІЙ УБРАНЯ,
ЗИМОВІ ОВЕРТКИ,
ШАПКИ И КАПЕЛЮХИ.
Вѣсьльнѣй убраня дамскіе:
Вельоны, цѣвты, черевки и вѣь потрібнѣй
убраня вѣсьльнѣй.
Великій складъ черевиковъ, чобѣтъ и
шлепѣровъ всякого рода.
At R. BROWN
37 North Oak st.
MT. CARMEL, PA.
Шапочки для школярѣвъ водъ 12 до 25 цт.
RA 4

Юліянъ Копыстанскій
(JULIAN KOPYSZCANSKI)
420 W. Pine st.
ШАМОКІНЪ, ПА.
Перворядный салѣонъ рус-
кій. — Найлучшій напитокъ
можна ту достати, якъ: пи-
во на шклянки и бутельки,
вина розматого гатунку,
горѣвки доскопалѣй, цигара
дуже добри.
Спѣшѣтъ Братя Русины
до своего братчика Юлька.
Въ редакції „Свободы“ мо-
жуть достати Вѣщ. 00.
Духовнѣй по 1 цнт. за
еѣземпляръ:
1) Extractus matriculae copulatum,
2) Extractus matriculae baptisatorum,
3) Extractus matriculae defunctorum.
Продає шіфкарты по най-
таншѣй цѣнѣ до вѣсьхъ пор-
товъ европейскихъ, посылає
грошѣ до вѣсьхъ мѣстѣ Ев-
ропы.
Не забувайте!

бурь.

(умерла Марія Теніа.)

(Конца.)

Спальный грохот, разлиты
ся опять над хатою.

— Боже, Боже, певно
громъ десь близко ударитъ.
Не дождемъ до завтра! Ко-
ли насъ не стане на земли,
то ажъ тоді переконаєшъ
ся, що причиною нашої
смерті була твоя безбожна
бесѣда.

— Віліаме!
— Що тамъ?
— Твій голосъ чую вже
зъ нинішнього мѣсяця. Чи сто-
ишь передъ грубкою?
— Передъ грубкою. Що жъ
зъ того?

— Сейчасъ водою менѣ
вѣдь неси... Вже хочешъ насъ
успѣхъ запропастити? Не
знаєшъ, що водичинный ко-
монъ є найлучшимъ громо-
зводомъ. — Куди ты водо-
ичишь?

— Стою при вѣкнѣ.
— Езусъ, Маріа! Чисъ уже
на вѣсѣлѣхъ здурѣвъ?
Тако найменша дитина знає,
якъ небезпечно підчасъ бу-
рѣ стояти біля вѣкна! Нѣ,
я не дожию завтрѣшнього
дня... Віліаме!

— Що такого?

— Прощу тебе не сѣдѣти!
Колько разѣвъ я тобѣ гово-
рила, що вѣдъ сѣбѣ тво-
ришь фільтъ воздуха, котрий
спроважують електричний
токъ. Въ кождій науковій
книжцѣ про те знайти мож-
на. — Чому водичинсь
дверѣ?

— Якто и се пикодить?

— Алежъ мала дѣтина
знає, що перетягъ спрово-
джує громы Кара Бога
бути одной зъ такъ пероз-
суднымъ човѣкомъ, а ще
въ такую грозну пору.

— А чор... я поткнувсь
въ темнотѣ о стѣну и ски-
нувъ образъ.
— И ты стоишь подѣ
стѣною? Ты не знаєшъ, що
муръ єсть найлучшимъ про-
водникомъ грома? Геть ме-
нѣ зъ водѣмъ и ходи сюди!

Я пошовъ, але спжарка
була така вузкая, що троха
не вдуєвъ ся. Я вернувъ
до покою.

— Принеси менѣ зъ гру-
бки книжку и свѣчку, нно
єи не запылю. У той кни-
жцѣ чимало поучающихъ радъ.
Добираючись до грубки
розтовкь я колька вазъ, пе-
ревернувъ стажерку зъ фі-
гурками а о край комоды
пообивавъ собѣ клубы. Тимъ
часомъ моя жѣнка зашла на
свѣчку и заняла читанемъ
вѣтхомурилась на хвилику.

— Віліаме, що то за ше-
лестъ?

— Нѣчо — вѣтъ!

— Ахъ Боже мой, веади
его до шафи! Тако кождій
вѣтъ обжигеный електрич-
ностью. Но, буде то велпка
ласна вѣдъ Бога, якъ не
послѣдо до рана — засто-
нала и стала опять хлѣпати.

Въ нинѣшній часъ то-
розбивавъ я зноу чимало
посудны и натовкь собѣ
колька гузовъ.

— Въ вѣмѣцкой книжцѣ
написане, що на случай ве-
ликой бурѣ треба сѣсти
середъ покою на крѣселѣ,
вставивши ноги крѣсла въ
шклянки для изоляції. —
Про бѣгъ зроби се хутко!

Послушный уставивъ
крѣсло на шклянкахъ и
сѣвъ на пѣдѣ.
— Щось ты гадасъ про
розливный металевый предме-
ты, якъ годниникъ, перете-
вѣ, ключъ и таке инше,
ино не розумѣю добре, чи

треба ихъ усунути чи абля-
зпн до себе.

— Я рѣвножъ не битый
въ нѣмѣцкомъ, але мабутъ
треба ними окружитись.

— Твоя правда, бо металъ
буде тоді громозводомъ.
Любый Віліамъ вложъ на
голову пожарный каскъ,
возьми шаблю и припини
остроги. Ино хутко...

Зъ резигнацією сповни-
въ я приказъ, щобъ ино вга-
мувати гнѣвъ и нетерпели-
вость мою жѣнки.

— Слухай, ту ще бесѣда
про дзвоненє, ино не можу
поняти, чи треба дзвонити,
чи нѣ. — Ти нѣмѣцкій вченъ
такъ усе лясно пишуть,
але мабутъ треба дзвонити.

— Твоя правда. Прощу
тебе, не трать часу, збѣди
зъ стѣны дзвоникъ и дзвони
по силы. Може милосерд-
ный Господь ухилить вѣдъ
нашъ нещастє.

Треба вамъ знати, що
наша сѣлка хата сто-
ить на горбѣ и окружена
беланекми хатками.

Я станувъ на пальома-
номъ крѣселѣ и дзвонивъ
черезъ колька хвилъ. Наразъ
заирѣмѣвъ я, що хтось
водичинсь воконницѣ, ста-
нувъ при вѣкнѣ зъ лятар-
кою и закликавъ:

— Що тамъ до сто бѣ-
сѣтъ?

Передъ хатою стояла тов-
па людей, приглядаючись
зъ цѣкавостію моему чудно-
му одагону. Я кинувъ дзвѣ-
нокъ, скончивъ зъ крѣсла и
ставъ ихъ зацѣпювати.

— Нѣчо не сталося, я
лишь за-дѣл бурѣ вживавъ
розличныхъ средствъ до вод-
переня грома.

— За-дѣл бурѣ? Чи ты
збожеволѣвъ? Найпогодѣй-
ша почь... Дивись!

Я выглянувъ крозь вѣкно
и такъ зчудувавъ ся, що
черезъ колька хвилъ не мѣгъ
слова промолвити.

— То непонятна рѣчь!
Аджежъ мы крозь воконни-
цѣ бачили свѣтло блиска-
вицъ и чули грохѣтъ про-
мѣвъ.

Стоячи за вѣкномъ вы-
бухнули такимъ сердечнымъ
смѣхомъ, що декотрі ажъ
на землю попадали.

Вѣкнѣ хтось зъ товпы
закликавъ:
Ажъ то вамъ не хотѣлось
нагѣтъ водичиннѣ вокон-
ницѣ и выглянути за вѣкно!
Се що вы чули були армат-
ный выстрѣлы, а те що вы
бачили блескъ ракетовъ и
фаєрверковъ. Вечеромъ те-
леграма звѣстила насъ про
выбѣръ нового президента,
а мы въ его честь устроили
єю урочистѣсть.

Петръ Серафинъ Хлопѣвъ.

PETRO SERAFIN
ПЕТРО СЕРАФИНЪ
424 Shamokin St.
Рускій готель.

Масъ пиво, віску и всякій
другой здоровый напитокъ. Го-
тель чистенькій, услуга по-
ридна, честна и солидна.

Вже часъ покінчити чу-
жихъ, а себе самыхъ под-
помагати.

НА NOMINATION
FOR CHIEF BURGESS
A. W. BAKER,
Subject to the Decision of the
REPUBLICAN PRIMARIES
въ Shamokin, Pa.
Your Support is Earnestly
Solicited.

Dr. J. FLORIAN MEEK
(Д-ръ Миколайчикъ)
Спеціалиста въ акушеріи,
для хоробъ бабєкныхъ и дѣ-
точныхъ.
Offis 125, 3-th str. помѣжъ
Maple и Vine str.
MT. CARMEL, PA.

Молодой сей докторъ
скончивъ студіа въ Baltimore
пѣлся нового плану наукъ.
Лѣчить всякі хоробы знаме-
нито, особливо розумѣє ся
на справахъ положничихъ
и на хоробахъ дѣточныхъ.
Розмовитъ ся по руски, по
польски и по англійски.
Дуже милый човѣкъ, ави-
чайно молодой докторъ!
Най васъ Панъ Богъ боро-
нитъ, щобъ есте другого кли-
кали, якъ маєте своего.

H. FEINBERG,
ЗЕГАРМІСТРЪ и ЮБІЛЕРЪ
619 Cor. Shamokin & Commerce str.
SHAMOKIN, PA.

Зегармістръ,
що булъ зъ
Ляховичомъ,
въ сѣбѣ —
перенѣвъ ся
на N. 619 Cor.
Shamokin &
Commerce st;
где стритка-
ра єсть. Заложивъ великій
складъ зегарковъ и зигарѣвъ
сѣбныхъ. Хто у мене ку-
пує за \$5.00 товару, доста-
не фаный презентъ, що
буде вартати \$1.00.

Мая такожъ перенѣвъ золотъ. Мая до
спродава револьверы, окуляры все по
дуже низькимъ цѣнамъ. — Прощу зайти
до мене, а хто у мене що купитъ, то
певно буде задоволеный. — Робота моя
добра и дуже тайя.

За роботу гваранту на
два роки.

РЕСТАВРАЦІЯ и КА-
ВІЯРНЯ.

✱ **TROMETTERS'** ✱
(Тромейтеръ)
Cor. Rock & Sunbury str.
SHAMOKIN, PA.
напротивъ National Bank.
Свѣдана, Обѣды, Вечери.

Въ кождѣмъ часѣ можна
достати такъ горячій якъ и
холоднй перекуски. Потравы
прилагодженъ на европей-
скій способъ, дуже смачно.
Услуга вѣжлива и солидна.

Особый покой для родичъ.
— Найлучшій вина, пива,
ликеры, віски и всѣ можливй
напитки. Цѣна дуже мала.

Препоручає ся всѣмъ єю
реставрацію, а передовѣсьмъ
привѣденымъ.

Писучій сей адвертай-
сментъ ручить за Тромей-
тера.

O. Murdza & Bro's
46. Second st.
MT. CARMEL, PA.
O. МУРДЗА и БРАТЪ.

Сторъ заосмотрѣный въ
найлучшій товаръ, спрово-
дзованъ въ ростъ зъ найпер-
шихъ складѣвъ. — Майже
всѣхъ Русинѣвъ въ Mt. Car-
mel заосмотрѣе въ живѣстѣ.
Продає такожъ одѣгу
майнерекъ и посылаетъ грошѣ
до старого краю тань, точ-
но, скоро и бєебєсно.

Смѣло до своего — а до чужого не пхай
ся. Жидѣвъ омивайте зъ чалєка!

Dr. I. GOODMAN
Physician and Surgeon
Office: Mt. Carmel Avenue,
Opposite Mt. Carmel House
MT. CARMEL, PA.

Лѣчить всякі хоробы
добре и тань. Може роз-
мовити ся по руски, по
польски и по словенски.

Гавріиль Малинякъ
Гуртовный складъ
(Wholesale)
20 Market st.
SHAMOKIN PA.

Масъ заведѣмъ на скла-
дѣ свѣжє добре пиво въ
великихъ и малыхъ бочѣн-
кахъ зъ найлучшихъ брова-
ровъ, горѣвки (whiskey) и
лѣкеры найлучшого гатунку

Братя! замовляйте у сво-
го!

ВКЛАДАЙТЕ ЛЮДЕ ПРО-
ШЪ ТОЛЬКО ДО:
MT. CARMEL
BANKING COMPANY
въ MT. CARMEL, PA.

Заложений 13. декабря 1891
КАПИТАЛЪ \$50.000
Неподѣльный доходъ 4.000
Надѣльника 2.000

THOS. M. RIGHTER, * DAVID CAMP
president. vice president.
F. M. EVERETT
cashier.

ДИРЕКТОРЫ:

D. D. Bolich Jos. S. Nowakowski
George E. Berner Harey S. Robius
O. B. Millard Thos. M. Righter
David Camp P. A. Stief
Joseph Gould Benj. Wirt
Issac Goldschmidt John L. Williams

Сей банкъ заступають и хоронять
своими мастками ти люде, що въ горѣ
выписани. Не тримайте грошѣ по ма-
теріахъ, а зложѣте въ бєебєсно мѣсе.

ОДИНОКІЙ РУСКО-ПОЛЬ-
СКІЙ МАГАЗИНЪ ГО-
ТОВЫХЪ УБРАНЪ

„Подѣ Червоною Звѣздой“.

Всѣ зимовй товаръ: убра-
ня, оверковты, сорочки вер-
хвй и спѣдній продаемо по
дуже низькимъ цѣнамъ и сєли
хочете купити добрый то-
варъ и тань, то не йдѣте
нигде толькѣ до насъ.

Мужескій убраня вартости
\$12 мы продаемо за \$8.50
Убраня вартости . . . \$9.00
продаемо за \$5.00
Убраня вартости . . . \$5.50
продаемо за \$4.00

Оверковты вартости \$15.00
продаемо за \$10.00
Оверковты вартости \$10.00
продаемо за \$7.00
Оверковты вартости \$6.50
продаемо за \$4.75
Оверковты вартости \$5.00
продаемо за \$3.90

Всѣ цѣны мы знизжили,
приходѣтъ всѣ дорогой кра-
пє, а мы будемо справе-
дливо и совѣстно торговатись
зъ вами.

Star Clothing Hall
26 S. Oak st.
(другй дверѣ вѣдъ банку).

MT. CARMEL, PA.
СМОТРИ НА ЧЕР-
ВЕНУ ЗВѢЗДУ.

M. ROTHSCHILD,
642 E. Sunbury St.
ШАМОКИНЪ, ПА.

Великій складъ всякого
рода убранъ, для старшихъ
и для дѣтей. Капєлюхи,
шапки и всякій другй
рѣчь того рода въ найлуч-
шѣмъ гатунку, въ низькихъ
цѣнахъ.

Wanted—An Idea
Who can think of some simple
thing to patent?
Protect your ideas; they may bring you wealth.
Write JOHN WEDDERBURN & CO., Patent Attor-
neys, Washington, D. C., for their \$1000 prize offer
and list of two hundred inventions wanted.

RICHARD IRVIN
FURNITURE DEALER and UNDERTAKER,
OAK STR.
Mt. Carmel, Pa.

Напий люде
знають не
вѣдъ нинѣ
Irvin-a.

Чи то похо-
ронъ, боро-
ни Боже, то
де зайдешъ?

Свого човѣка нема, треба шукати чужого,
але честного, котрый ты не опукає. — Оженишъ
єя, де пойдешъ по грата? До Irvin-a, вѣдъ дастъ
тань, але добрый грата и за грѣшными почекає.
Люде! Йдѣте въ тыхъ потребахъ толькѣ до
Irvin-a, бо вѣдъ нашъ прѣтель.

LAUER BREWING CO.
въ READING, PA.
ЗАЛОЖЕНЫЙ 1866 року. — Вырабляє
25.000 бочѣвъ мѣсячно.

Пиво одного зъ наибѣльшихъ броварѣвъ
въ Pennsylvania „LAUER BREWING CO.“ єсть
полньє вѣдъ всякихъ примѣнокъ, и для того
єсть найздоровнѣмъ. Завѣдѣмъ одною и тою
самѣю добрѣю и прѣмнымъ смаку и єсть спо-
ряджане подѣ зарядѣмъ одного зъ найздѣ-
бнѣйшихъ и доведѣченыхъ пивоварѣвъ.

Вырабляє въ найлучшѣмъ гатунку Porter
and Lager Beer, Stock Ale, Old Brown Stout
and Porter in Vaults.

Сальонѣты и приватный родины повинный
замавляти пиво лишньє въ броварѣ:
LAUER BREWING CO.
READING, PA.

Хто хоче справити яку сѣбру до своихъ церкви
нехай ся зверне до найсолѣднѣйшого
и найлучшого
Руского товариства для вырѣву и торговлѣ
рѣзъ церковныхъ въ Самборѣ.
ТОВАРИСТВО СЕ МАЄ У СЕБѣ НА
СКЛАДѣ:
напѣлники, стихары, поєсы, обруєы, или-
тоны, фєлоны, ештрахилѣ, образы, пла-
паницѣ, чаши, лѣхтары, хрєсти, хоругвы,
книги церковны и взагалѣ всякій рѣчь
потрѣбный до ужитку церковного.

ЯКЪ НАЙДЕШЕВШИ ЦѢНЫ.
При замовляньхъ на бѣльше якъ 100 злр.
а. в. вѣдѣвѣдний опустѣ (рабатъ).
Всѣ рѣчи выкѣнченй стигєло посѣля припи-
сѣвъ гр. кат. обряду. Товаръ приходитъ
на мѣсе призначеня найдалѣше за мѣ-
єцѣ вѣдъ часу замовлєня.
Товаръ выслаєсь лишньє за поперед-
нымъ прѣсланемъ належитѣсти, або за
послѣплатѣю (C. O. D.).
Адресуйте такъ:
„Товариство для вырѣву и торговлѣ рѣзъ
церковныхъ“ въ Самборѣ,
AUSTRIA, GALICIA.

W. H. LEWIS
622. Sunbury St.
Branch Store,
11. N. Shamokin str.
SHAMOKIN, PA.

ОДИНОКІЙ РУСКІЙ
ШТОРЪ
въ
ОЛИФАНТЪ ПА
Пѣдѣ зарядѣмъ
ГЕОРГІЯ ХИЛИКА

Звѣстного руского патриѣты
Єсть се найлучше заосмо-
трѣный зѣ всѣхъ штѣровъ
во всѣхъ потрѣбный товаръ и
всякого рода по якъ най-
таньшѣй цѣбѣ.

Кождый тамошный Русинъ
уважаючи себе правдивымъ
и цѣримъ патриѣтомъ, най
сѣбнѣмъ до своего руского
штѣору. Особєнно нашй га-
зѣдѣтъ пай йдѣте громадою!
На шо Юєськовъ, Шмуглѣвъ
єномагати? Йдѣте до своего.

HO! HO! HO!
Stop! Станъ в огнѣмъ
воємъ для бучѣбѣ, грѣ-
шниковъ, рѣзъ єлѣннѣвъ, (а
рєзѣковєня пива) и ро-
мѣй другй, (обѣсѣй зѣ на-
лѣшного матеріалу и най-
лѣшнихъ роботы.

Головне ковальство!
Спеціально вырабляють
єя жєлѣзныя плѣты, и об-
рождєня надѣробниковъ.
J. B. ZIMMERMAN
Cor. Independence and
Market str.
SHAMOKIN, PA.

HOTEL
HETMAN CHMIELNICKI
Alexy Halaburda
Mt. CARMEL, PA.

Коло лѣтѣйского дѣна єсть
рускій готель, одинокий на
цѣлѣ мѣсто рускій готель.
Чистенько тамъ, всякій ви-
пои, якъ віска, пиво, румъ,
темперъ дуже добрый и здо-
ровый. Хто хоче перепочу-
вати, знайде тамъ чєбъ,
лѣжкѣ и чємѣу услугу.

Ану Русинъ! Чияжъ будє-
те все ходити по чужѣмъ
людяхъ и за свои грошѣ въ
кутахъ стояти?

Найлучше лѣкарєство на
всѣ слабѣсти зѣ фабрикѣ:
„**RIPANS CHEMICAL**
Company“

Лѣчить слѣдуючй слабѣсти:
Нуднѣсть, мѣлѣсти, болъ
головы, цѣмѣрку, вѣтрѣ,
нєстраниѣсть, затѣрдѣвєня,
направляє жєлудѣкъ и всѣ
другй слабѣсти.

Лѣкарєство тѣ называють
єя такъ:
Ripans Tablets.
Ripans Tablets cure nausea.
Ripans Tablets at druggists.
Ripans Tablets cure dizziness.
Ripans Tablets cure flatulence.
Ripans Tablets cure headache.
Ripans Tablets cure dyspepsia.
Ripans Tablets assist digestion.
Ripans Tablets cure bad breath.
Ripans Tablets cure biliousness.
Ripans Tablets: one gives relief.
Ripans Tablets cure indigestion.
Ripans Tablets cure torpid liver.
Ripans Tablets: gentle cathartic.
Ripans Tablets cure constipation.
Ripans Tablets: pleasant laxative.
Ripans Tablets: for sour stomach.
Ripans Tablets cure liver trouble.

Можна достати по всѣмъ
аптекахъ.

R. H. Morgan
9 W. Centre St.
SHENANDOAH, Pa.

SHENANDOAH, PA.
R. H. MORGAN — SHENANDOAH, PA.

Вырабляє фаны, пѣсь-
шанки и вѣдѣваки для
Братєвъ. Ишѣтъ по цѣ-
нѣмъ и по пробу.